

KÜLTÜREL MİRAS

INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

“

1. KÜLTÜREL MİRAS / INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

1.1. SOMUT KÜLTÜREL MİRAS

1.1.1. UNESCO DÜNYA MİRAS LİSTESİNDE TÜRKİYE / TURKEY ON THE UNESCO CULTURAL HERITAGE LISTS

İstanbul

”

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44425/istanbul39un-tarihi-alanlari.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/356/>

“Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası Great Mosque and Hospital of Divriği (Sivas)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44430/divrigi-ulu-camii-ve-darussifasi-sivas.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/358>

Hattuša (Boğazköy) – Hitit Başkenti “
Hattusha: the Hittite Capital (Çorum)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44427/hattusa-bogazkoy---hitit-baskenti-corum.html>

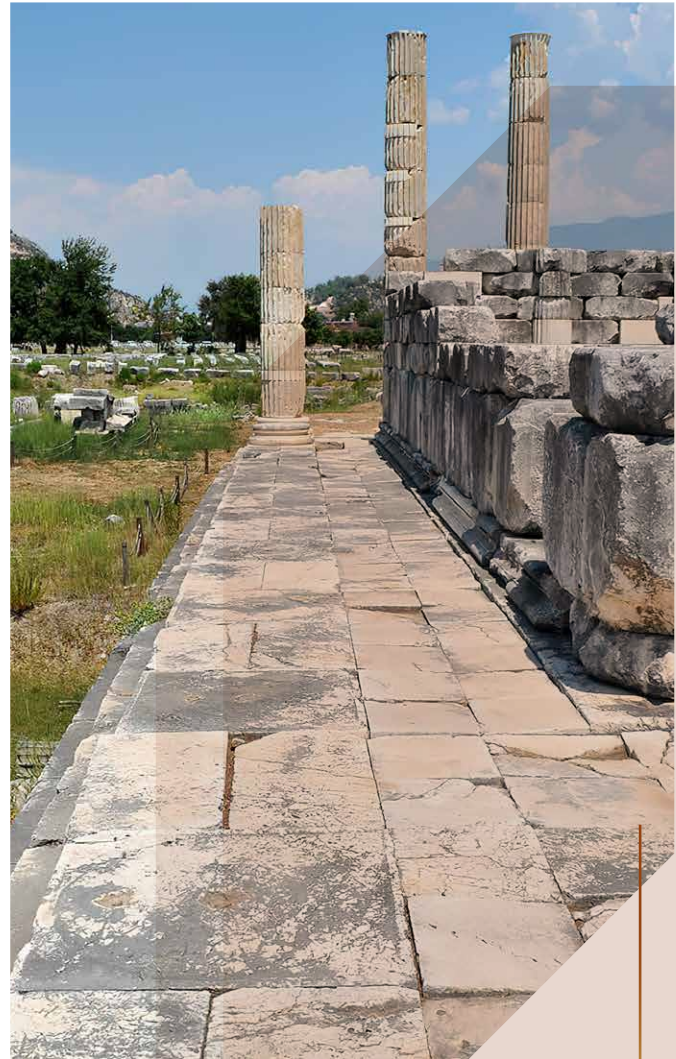
<https://whc.unesco.org/en/list/377>

“ Nemrut Dağı
Mount Nemrut (Adiyaman - Kahta)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44428/nemrut-dagi-adiyaman---kahta.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/448>

Xanthos “
Letoon (Antalya - Muğla)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44429/xanthos-letoon-antalya---mugla.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/484/gallery/>

“ Safranbolu Şehri City of Safranbolu (Karabük)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44426/safranbolu-sehri-karabuk.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/614>

Troya Antik Kenti “
Archaeological Site of Troy (Çanakkale)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44431/troya-antik-kenti-canakkale.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/849>

“ Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi
Selimiye Mosque and its Social Complex (Edirne)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44434/edirne-selimiye-camii-ve-kulliyesi-edirne.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/1366>

Çatalhöyük Neolitik Kenti
Neolithic Site of Çatalhöyük (Konya)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-46251/catalhoyuk-neolitik-kenti-konya.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/1405>

“Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı
Pergamon and its Multi-Layered Cultural Landscape (İzmir)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-100413/bergama-cok-katmanli-kulturel-peyzaj-alani-izmir.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/1457>

Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu ”
Bursa and Cumalıkızık: the Birth of the Ottoman Empire (Bursa)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44076/bursa-muze-mudurlugu.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/1452>

“Diyarbakir Kalesi ve Hevsel Bahçeleri

Diyarbakir Fortress and Hevsel Gardens Cultural Landscape (Diyarbakir)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44403/diyarbakir-kalesi-ve-hevsel-bahceleri-diyarbakir.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/1488>

Efes
Ephesus(izmir)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44404/efes-izmir.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/1018>

“Ani Arkeolojik Alanı Archaeological Site of Ani (Kars)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-162856/ani-arkeolojik-alani-kars.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/1518>

Afrodisias (Aydın) ”

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44400/afrodisias-antik-kenti-aydin.html>

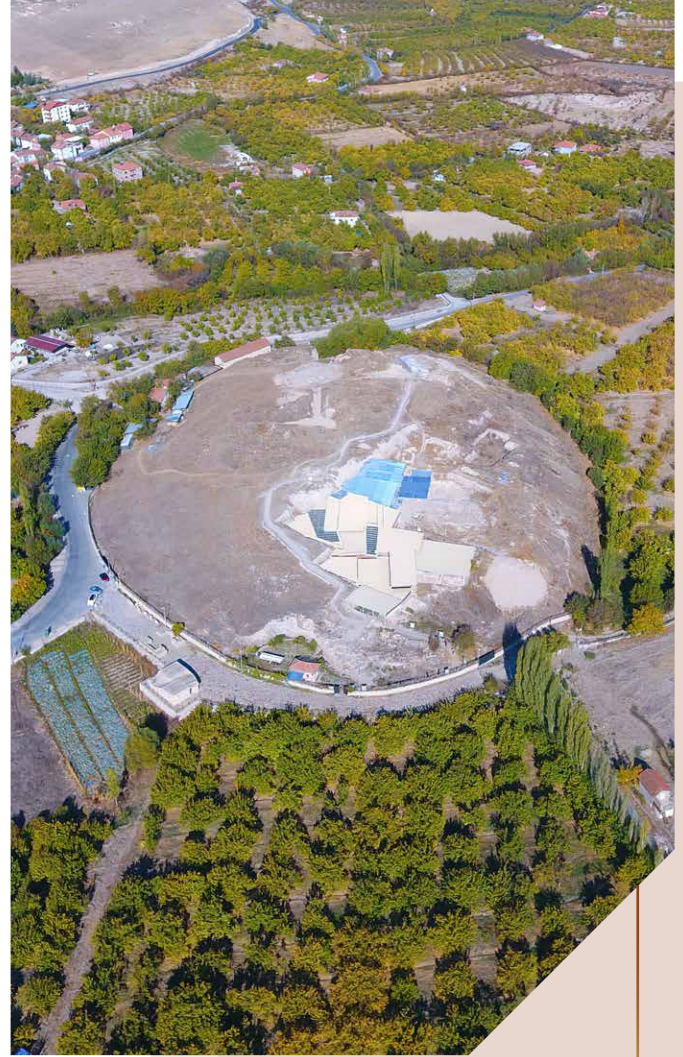
<https://whc.unesco.org/en/list/1519>

“Göbeklitepe Arkeolojik Alanı (Şanlıurfa)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44420/gobeklitepe-arkeolojik-alani-sanliurfa.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/1572>

Arslantepe Arkeolojik Alanı
Arslantepe Mound (Malatya)

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-291002/arslantepe-arkeolojik-alani-malatya.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/1622>

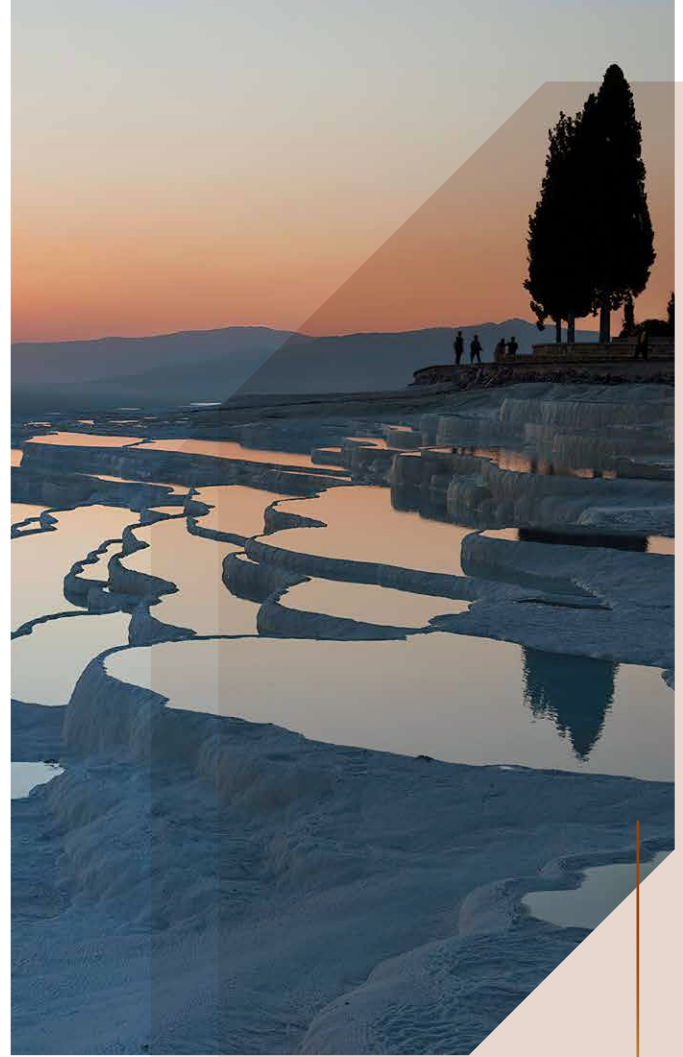

“Göreme Milli Parkı ve Kapadokya / Göreme National Park and the Rock Sites of Cappadocia* (Nevşehir)

* Kültürel ve Doğal Miras
* Cultural and Natural Heritage

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44433/goreme-milli-parki-ve-kapadokya-nevsehir.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/357>

Pamukkale-Hierapolis* (Denizli) ”

* Kültürel ve Doğal Miras
*Cultural and Natural Heritage

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44432/pamukkale-hierapolis-denizli.html>

<https://whc.unesco.org/en/list/485>

“ Daha fazla bilgi için/ For more information

<https://unesco.goturkiye.com/tr/unesco-dunya-mirasi-alanlari-ve-rotalari>

<https://unesco.goturkiye.com/unesco-world-heritage-sites-and-routes>

<https://www.ktb.gov.tr/TR-96283/kulturel-miras.html>

https://www.ktb.gov.tr/?_Dil=2

“ 1.1.2. UNESCO DÜNYA MİRAS GEÇİCİ LİSTESİNDE TÜRKİYE
TURKEY ON THE UNESCO CULTURAL HERITAGE TENTATIVE LISTS

1.1.2.1. Kültürel Miras Olarak / As Cultural Heritage;

Karain Mağarası (Antalya) [1994]	Karain Cave 01/02/1994
Ahlat Eski Yerleşimi ve Mezar Taşları (Bitlis) [2000]	The Tombstones of Ahlat the Urartian and Ottoman citadel 25/02/2000
Alahan Manastırı (Mersin) [2000]	Alahan Monastery 25/02/2000
Alanya (Antalya) [2000]	Alanya 25/02/2000
Alahan Monastery 25/02/2000	Harran and Sanliurfa 25/02/2000
İshakpaşa Sarayı (Ağrı) [2000]	Ishak Pasha Palace 25/02/2000
Konya Selçuklu Başkenti (Konya) [2000]	Konya-A capital of Seljuk Civilization 25/02/2000
Mardin Kültürel Peyzaj Alanı (Mardin) [2000]	Mardin Cultural Landscape 25/02/2000
Selçuklu Kervansarayları Denizli-Doğubayazıt Güzergâhı [2000]	St.Paul Church, St.Paul's Well and surrounding historic quarters 25/02/2000
St. Nicholas Kilisesi (Antalya) [2000]	St. Nicholas Church 25/02/2000

St. Paul Kilisesi, St. Paul Kuyusu ve Çevresi (Mersin) [2000]	St.Paul Church, St.Paul's Well and surrounding historic quarters 25/02/2000
Sümela Manastırı (Trabzon) [2000]	Sümela Monastery (The Monastery of Virgin Mary) 25/02/2000
Likya Uygarlığı Antik Kentleri (Antalya ve Muğla) [2009]	Ancient Cities of Lycian Civilization 06/02/2009
Perge Antik Kenti (Antalya) [2009]	Archaeological Site of Perge 06/02/2009
Sagalassos Antik Kenti (Burdur) [2009]	Archaeological Site of Sagalassos 06/02/2009
Beyşehir, Eşrefoğlu Camii (Konya) [2011]	Esrefoglu Mosque 15/04/2011
St. Pierre Kilisesi (Hatay) [2011]	Hatay, St. Pierre Church 15/04/2011
Aizanoi Antik Kenti (Kütahya) [2012]	Aizanoi Antique City 13/04/2012
Beçin Ortaçağ Kenti (Muğla) [2012]	Medieval City of Beçin 13/04/2012
Birgi Tarihi Kenti (İzmir) [2012]	Historic Town of Birgi 13/04/2012
Gordion (Ankara) [2012]	Gordion 13/04/2012
Hacı Bektaş Veli Külliyesi (Nevşehir) [2012]	Hacı Bektas Veli Complex 13/04/2012
Hekatomnos Anıt Mezarı ve Kutsal Alanı (Muğla) [2012]	Mausoleum and Sacred area of Hecatomnus 13/04/2012
Niğde'nin Tarihi Anıtları (Niğde) [2012]	Historical Monuments of Niğde 13/04/2012
Mamure Kalesi (Mersin) [2012]	Mamure Castle 13/04/2012
Odunpazarı Tarihi Kent Merkezi (Eskişehir) [2012]	Odunpazarı Historical Urban Site 13/04/2012
Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi (Gaziantep) [2012]	Yesemek Quarry and Sculpture Workshop 13/04/2012
Zeugma Arkeolojik Siti (Gaziantep) [2012]	Archeological Site of Zeugma 13/04/2012
Laodikeia Antik Kenti (Denizli) [2013]	Archaeological site of Laodikeia 15/04/2013
Sardes Antik Kenti ve Bintepeler Lidya Tümülüsleri (Manisa) [2013]	The Ancient City of Sardis and the Lydian Tumuli of Bin Tepe 15/04/2013

Ceneviz Ticaret Yolu'nda Akdeniz'den Karadeniz'e Kadar Kale ve Surlu Yerleşimleri [2013] *	Trading Posts and Fortifications on Genoese Trade Routes from the Mediterranean to the Black Sea 14/04/2020
Anavarza Antik Kenti (Adana) [2014]	Ancient City of Anazarbos 15/04/2014
Kaunos Antik Kenti (Muğla) [2014]	Ancient City of Kaunos 15/04/2014
Korykos Antik Kenti (Mersin) [2014]	Ancient City of Korykos 15/04/2014
Kültepe Arkeolojik Alanı (Kayseri) [2014]	Archaeological Site of Kültepe-Kanesh 15/04/2014
Çanakkale ve Gelibolu 1. Dünya Savaşı Alanları (Çanakkale) [2014]	Çanakkale (Dardanelles) and Gelibolu (Gallipoli) Battles Zones in the First World War 15/04/2014
Eflatunpınar: Hitit Su Anıtı (Konya) [2014]	Eflatun Pinar: The Hittite Spring Sanctuary 15/04/2014
İznik (Bursa) [2014]	İznik 15/04/2014
Mahmutbey Camii (Kastamonu) [2014]	Mahmut Bey Mosque 15/04/2014
Ahi Evran Türbesi (Kırşehir) [2014]	Tomb of Ahi Evran 15/04/2014
Vespasianus-TitusTüneli (Hatay) [2014]	Vespasianus Titus Tunnel 15/04/2014
Zeynel Abidin Camii ve Mor Yakup Kilisesi (Mardin) [2014]	Zeynel Abidin Mosque Complex and Mor Yakup (Saint Jacob) Church 15/04/2014
Anadolu Selçuklu Medreseleri (Erzurum, Sivas, Kayseri, Konya ve Kırşehir) [2014]	Anatolian Seljuks Madrasahs 15/04/2014
Akdamar Anıt Müzesi (Kilisesi) (Van) [2015]	Akdamar Church 13/04/2015
Dağlık Frigya Vadisi (Kütahya, Afyon ve Eskişehir) [2015]	Mountainous Phrygia 13/04/2015
Antik Aspendos Kenti Tiyatrosu ve Su Kemerleri (Antalya) [2015]	The Theatre and Aqueducts of the Ancient City of Aspendos 13/04/2015
Yıldız Saray Kompleksi (İstanbul)[2015]	Yıldız Palace Complex 13/04/2015
Stratonikeia Antik Kenti (Muğla) [2015]	Ancient City of Stratonikeia 13/04/2015
Uzunköprü (Edirne) [2015]	The Bridge of Uzunköprü 13/04/2015

Eshab-ı Kehf (Kahramanmaraş) [2015]	Eshab-ı Kehf Kulliyе (Islamic-Ottoman Social Complex) 13/04/2015
Mudurnu Tarihi Ahi Kenti (Bolu) [2015]	Historic Guild Town of Mudurnu 13/04/2015
İsmail Fakirullah Türbesi (Siirt) [2015]	Ismail Fakirullah Tomb and its Light Refraction Mechanism 13/04/2015
Sultan II. Beyazıd Han Külliyesi (Edirne) [2016]	Sultan Bayezid II Complex: A Center of Medical Treatment 13/04/2016
Nuruosmaniye Külliyesi (İstanbul) [2016]	Nuruosmaniye Complex 13/04/2016
Kibyra Antik Kenti (Burdur) [2016]	Ancient city of Kibyra 13/04/2016
Van Kalesi (Van) [2016]	Tushpa/Van Fortress, the Mound and the Old City of Van 13/04/2016
Yivli Minare Camii (Antalya) [2016]	Yivli Minaret Mosque 13/04/2016
Sivrihisar Ulu Camii (Eskişehir) [2016]	Sivrihisar Great Mosque 13/04/2016
Bodrum Kalesi (Muğla) [2016]	The Bodrum Castle 13/04/2016
Silvan Malabadi Köprüsü (Diyarbakır) [2016]	The Malabadi Bridge 13/04/2016
Hacıbayram Camii (Ankara) [2016]	Hacı Bayram Mosque and its Surrounding Area (the Hacı Bayram District) 13/04/2016
Assos Arkeolojik Alanı (Çanakkale) [2017]	Archaeological Site of Assos 15/04/2017
Ayvalık Endüstriyel Peyzajı (Balıkesir) [2017]	Ayvalık Industrial Landscape 15/04/2017
İvriz Kültürel Peyzajı (Konya) [2017]	Ivriz Cultural Landscape 15/04/2017
Harput Tarihi Kenti (Elazığ) [2018]	Historic City of Harput 02/05/2018
Anadolu'daki Ahşap Tavanlı ve Ahşap Destekli Camiler (Konya, Kastamonu, Eskişehir, Afyonkarahisar, Ankara) [2018]	Wooden Roofed and Wooden Columned Mosques in Anatolia 02/05/2018

Anadolu Türk Mirasının Erken Dönemi: Niksar, Danişmend Hanedanının Başkenti (Tokat) [2018]	Early Period of Anatolian Turkish Heritage: Niksar, The Capital of Danishmend Dynasty 02/05/2018
Priene Arkeolojik Alanı (Aydın) [2018]	Archaeological Site of Priene 02/05/2018
Sarıkaya Roma Hamamı (Yozgat) [2018]	Basilica Therma (Sarıkaya Roma Hamamı) 02/05/2018
Beypazarı Tarihi Kenti (Ankara) [2020]	Historic Town of Beypazarı 14/04/2020
İzmir Tarihi Liman Kenti (İzmir) [2020]	The Historical Port City of Izmir 14/04/2020
Karatepe-Aslantaş Arkeolojik Alanı (Osmaniye) [2020]	Karatepe-Aslantaş Archaeological Site 14/04/2020
Koramaz Vadisi (Kayseri) [2020]	Koramaz Valley 14/04/2020
Zerzevan Kalesi ve Mithraeum (Diyarbakır) [2020]	Zerzevan Castle and Mithraeum 14/04/2020
Midyat ve Çevresindeki (Tur 'Abdin) Geç Antik ve Ortaçağ Dönemi Kilise ve Manastırları (Mardin) [2021]	Zerzevan Castle and Mithraeum 14/04/2020 Late Antique and Medieval Churches and Monasteries of Midyat and Surrounding Area (Tur Abdin) 15/04/2021

1.1.2.2. Kültürel ve Doğal Miras Olarak / As a Cultural and Natural Heritage

Güllük Dağı-Termessos Milli Parkı (Antalya) [2000]	Güllük Dagi-Termessos National Park 25/02/2000
Kekova (Antalya) [2000]	Kekova 25/02/2000
Harşena Dağı ve Pontus Kral Kaya Mezarları (Amasya) [2015]	Mount Harşena and the Rock-tombs of the Pontic Kings 13/04/2015
Kemaliye Tarihi Kenti (Erzincan) [2021]	Historic Town of Kemaliye 15/04/2021
Justinianus Köprüsü (Sakarya) [2018]	The Bridge of Justinian 02/05/2018
Gaziantep Yeraltı Su Sistemleri: Kasteller ve Livaslar (Gaziantep) [2018]	The Underground Water Structures in Gaziantep; Livas' and Kastels 02/05/2018

1.1.2.3. Doğal Miras Olarak / As Natural Heritage

Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Alanı [2013]	Lake Tuz Special Environmental Protection Area (SEPA) 15/04/2013
Kızılırmak Deltası (Samsun) [2016]	Kızılırmak Delta Wetland and Bird Sanctuary 13/04/2016
Balıca Mağarası Doğa Parkı (Tokat) [2019]	Nature Park of Balıca Cave 12/04/2019

Daha fazla bilgi için / For more information

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44395/dunya-miras-gecici-listesi.html>

<https://whc.unesco.org/en/tentativelists/?action=listtentative&state=tr&order=states>

2. SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS

2.1. UNESCO SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS LİSTELERİNDE TÜRKİYE TURKEY ON THE UNESCO INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE LISTS

“ Meddahlık / Arts of the Meddah, Public Storytellers (2008)

Mevlevi Sema Töreni / Mevlevi Sema Ceremony (2008) ”

“ Âşıklık Geleneği
Âşıklık (Minstrelsy) Tradition (2009)

Nevruz (Çokuluslu) / Nevruz (Multinational 2009) ”

“Karagöz / Karagöz (2009)

Geleneksel Sohbet Toplantıları
Traditional Sohbet Meetings (2010)

“ Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali
Kırkpınar Oil Wrestling Festival (2010)

Alevi-Bektaşı Ritüeli Semah ”
Semah, Alevi-Bektaşı Ritual 2010)

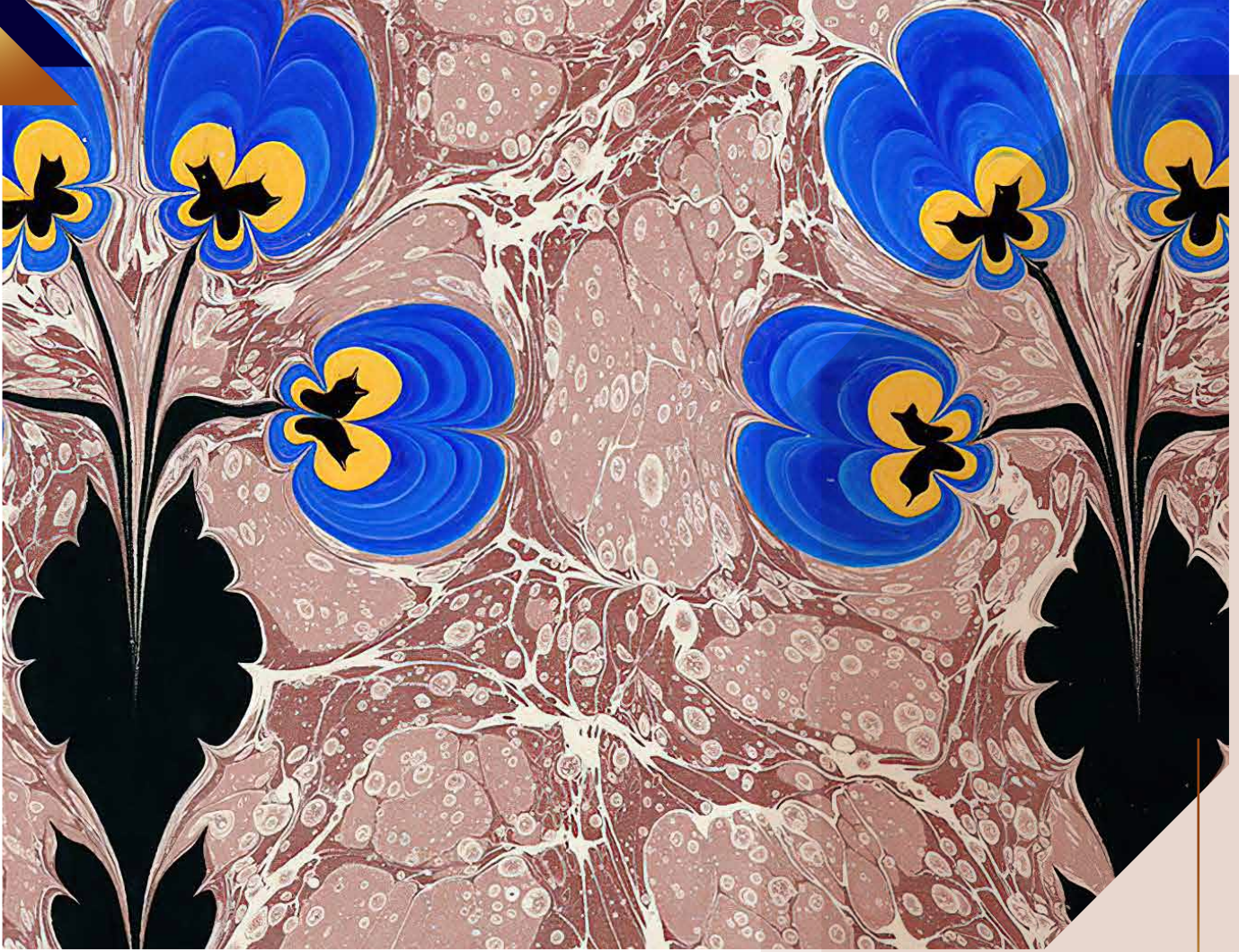
“Tören Keşkeği Geleneği / Ceremonial Keşkek Tradition (2011)

Mesir Macunu Festivali “
Mesir Macunu Festival (2012)

“Türk Kahvesi Kùltürü ve Geleneği
Turkish Coffee Culture and Tradition (2013)

Ebru: Türk Kağıt Süsleme Sanatı ”
Ebru: Turkish Art of Marbling (2014)

“ Geleneksel Çini Ustalığı
Traditional Craftsmanship of Çini-Making (2016)

İnce Ekmek Yapma ve Paylaşma Kültürü:
Lavař, Katırma, Jupka, Yufka ( okuluslu)
Flatbread Making and Sharing Culture:
Lavash, Katyrma, Jupka, Yufka (Multinational 2016)

“Bahar Kutlaması: Hidrellez (Çokuluslu)
Spring Celebration: Hidrellez (Multinational 2017)

Islik Dili

Islik Dili / Whistled Language
(UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan
Kültürel Miras Listesi) (2017)

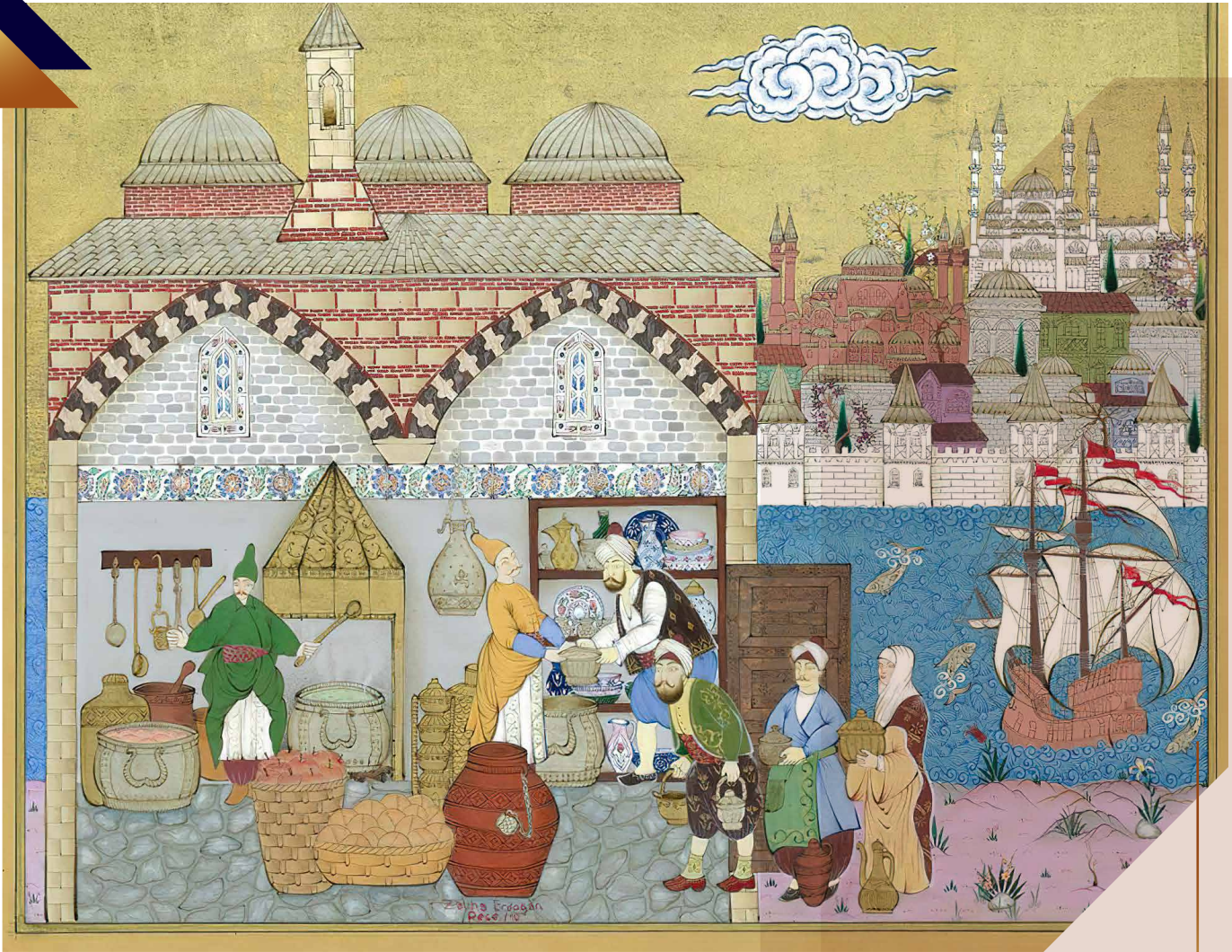
“Dede Qorqud/Korkyt Ata/Dede Korkut Mirası:
Destan Kültürü, Halk Masalları ve Müzik (Çokuluslu)
Heritage of Dede Qorqud/ Korkyt Ata/ Dede Korkut, epic culture,
folk tales and music (Multinational 2018)

Geleneksel Türk Okçuluğu “
Traditional Turkish Archery (2019)

“ Geleneksel Zekâ ve Strateji Oyunu: Mangala /
Göçürme Togyzqumalaq, Toguz Korgool
Traditional Intelligence and Strategy Game: Mangala /
Göçürme, Togyzqumalaq, Toguz Korgool (2020)

Minyatür Sanatı ”
The Art of Miniature (2020)

“Hüsn-i Hat: Türkiye’de İslam Sanatında Geleneksel
Güzel Yazı
Hüsn-i Hat, Traditional Calligraphy in Islamic Art in Turkey (2021)

Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği ”
Traditional Ahlat Stonework (2022)

“İpek Böcekçiliği ve Dokuma için İpeğin Geleneksel Üretimi
Sericulture and Traditional Production of Silk for Weaving
(2022)

Nasreddin Hoca Fıkralarını Anlatma Geleneği /
The Telling Tradition of Nasreddin Hodja /
Molla Nesreddin / Molla Ependi
/ Apendi / Afendi Kozhanasyr
Nasriddin Afandi Anecdotes (2022)

“Çay Kùltürü, Kimlik, Misafirperverlik ve Sosyal Etkileşim Sembolu

Culture of Çay (tea), A Symbol of Identity, Hospitality and Social Interaction (2022)

“ Daha fazla bilgi için/ For more information

<https://www.kulturportali.gov.tr/portal/somutolmayankulturelmiras>

<https://aregem.ktb.gov.tr/TR-243105/unesco-somut-olmkultmiras-online-sergisi.html>

<https://unesco.goturkiye.com/>

<https://www.kulturportali.gov.tr/portal/dunyamirasindaturkiye-1>

<https://aregem.ktb.gov.tr/>

<https://www.visitbelek.com/tr>

